

Raad van Toezicht
Stichting Prisma Almere

Toezichtkader: Visie op toezicht

Inleiding

De Wet op het primair onderwijs (Wpo) bepaalt dat bijzondere scholen onder het bestuur staan van een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid die zich het geven van onderwijs in de zin van de Wpo ten doel stelt, zonder daarbij het maken van winst te beogen. Stichting Prisma Almere is het bevoegd gezag als bedoeld in de Wpo. In de statuten is bepaald dat het college van bestuur is belast met de functie bestuur van de stichting en de door haar in standgehouden scholen en de raad van toezicht met de functie intern toezicht. De raad van toezicht is de interne toezichthouder en wordt hierna 'raad' of 'toezichthouder' genoemd. De Inspectie van het Onderwijs is de externe toezichthouder.

De taken en bevoegdheden van de raad zijn beschreven in de Wet op het primair onderwijs (artikelen 17a e.v.), andere wetgeving, codes, de statuten (artikel 13) van de stichting en nader geregeld in het reglement raad van toezicht. Volgens de statuten en dit reglement ziet de raad erop toe dat (de uitvoering van het) door het bestuur gevoerde beleid en de algemene gang van zaken binnen de stichting strookt met de wet en vastgestelde en goedgekeurde beleidsplannen en beleidsuitgangspunten en het door de raad vastgestelde toezichtkader ("Visie op toezicht - Stichting Prisma Almere"). In dit toezichtkader wordt geëxpliciteerd waarop het toezicht zich voorts in het bijzonder richt. De raad en het bestuur maken daarbij afspraken over de ijkpunten die door de raad gehanteerd worden.

Deze visie op toezicht in het toezichtkader is, met inachtneming hiervoor genoemde regels, de basis voor ons denken en doen als toezichthouder. Wij zien toezicht houden als een professie en werken vanuit de principes van de Code Goed Toezicht – september 2021 van de VTOI-NVTK en de Code goed bestuur in het primair onderwijs van de PO-Raad.

Als toezichthouder richten wij ons op het belang van de organisatie, het behartigen van het maatschappelijk belang en op de betrokken belanghebbenden (nader te bepalen in het stakeholdersbeleid). Wij staan voor goed onderwijs voor de leerlingen op de Prisma scholen. We zijn ons ervan bewust dat de positie van Stichting Prisma Almere en haar (strategische) context en omgeving continue in beweging is. We denken daarbij aan demografische ontwikkelingen, wet- en regelgeving en bijvoorbeeld het lerarentekort.

Onze opdracht en taken

Het doel van de raad van toezicht is in samenspraak met het bestuur toezicht te houden op het door het bestuur te bepalen koers die Prisma op de gekozen maatschappelijke koers te houden.

Daarbij zijn onze taken:

- Toezicht houden op de borging van de identiteit van de stichting;
- Toezichthouden op de borging van de kwaliteit van het onderwijs van de stichting
- Er op toezien dat (de uitvoering van) het door het bestuur gevoerde (financieel) beleid en de algemene gang van zaken binnen de stichting strookt met de wet en vastgestelde en goedgekeurde beleidsplannen en uitgangspunten en dit toezichtkader;
- Geven van gevraagd en ongevraagd advies aan het bestuur (adviseur en klankbord).
- Uitoefenen van de werkgeversrol voor het bestuur.

Onze manier van toezicht houden

Bij het maken van keuzes in onze toezichthoudende rol is niet alleen ons risicobesef leidend, maar ook ons moreel kompas. De wijze waarop wij toezicht houden omschrijven wij als participatief gericht op een strategisch partnerschap (Goodijk, 2017). De filosofie hierachter is dat we mee worden genomen in de denkrichtingen en (morele) overwegingen van het bestuur bij strategische vraagstukken. Hierdoor wordt ons inzicht vergroot en kunnen we actief meedenken waardoor onze advies- en klankbordrol tot recht komt. Hierbij is er balans tussen controle en vertrouwen en zijn we gericht op samenwerking. Wij staan open voor andere opvattingen en nieuwe inzichten. Zo begrijpen we elkaar beter, werken we samen en ontwikkelen we een gezamenlijk moreel kompas voor Prisma. Participatief toezichthouden is voor ons het vinden van balans tussen:

- Beheersing (controle) en ruimte (vrijheid in gebondenheid);
- Continuïteit en innovatie (het faciliteren van nieuwe ideeën);
- Inspireren (uitdagen, motiveren, doorvragen) en scherp zijn op afspraken (analyseren, toetsen);
- Vertrouwen geven en kritisch positief zijn (zakelijk houden, aandacht voor de mens, geen powerplay etc.).

Daarbij staan de volgende kernwaarden centraal in onze manier van toezichthouden:

- Waarde(n) gedreven
- Respect voor elkaars rol en autonomie

- Uitspreken van bedoelingen en verwachtingen
- Betrokkenheid met distantie
- Betrouwbaar
- Aanspreekbaar

We vinden het belangrijk om als RvT behoorlijk te handelen en zorgvuldig te werk te gaan. De basis is vertrouwen. We zijn rolbewust en pro-actief en zijn gericht op samenwerking met het bestuur. In ons toezicht nemen we naast de hard controls ook de soft controls mee, oftewel we monitoren niet alleen op data, maar letten ook op cultuur en gewenst gedrag. Zodra zich bijzondere omstandigheden voordoen intensiveren we het toezicht. Dit kan spanning opleveren in de relatie tussen bestuur en toezicht. Als deze spanning zich voordoet bespreken we dit in alle openheid met elkaar. Uiteindelijk is het doel van ons toezicht dat we het belang van de organisatie zo goed mogelijk behartigen.

Hoe onderhouden we onze kennis en inzichten?

Wij vinden onze eigen professionalisering belangrijk en houden onze kennis en inzichten actueel. Dit doen we door:

- Regelmatig in het werkgebied van Prisma te zijn;
- Actief opleidingen te volgen, met permanente educatie als ondergrens;
- Regelmatig een informeel overleg te hebben met belanghebbenden over het functioneren van de organisatie. Dat wordt minstens twee keer per jaar overleg met directeuren en de GMR. Dit doen wij zonder op de stoel van de bestuurder(s) te gaan zitten.
- Regelmatig experts uit te nodigen om de ontwikkelingen in de organisatie in (wetenschappelijk) perspectief te kunnen plaatsen.
- Feedback te geven en te ontvangen zowel binnen raad van toezicht als naar (en van) bestuur;
- Leren van ervaringen en fouten;
- Actief en reactief informatie te verzamelen.

Hoe verantwoorden we ons?

Tot slot zijn we transparant over onze wijze van toezichthouden. Wij verantwoorden ons door:

- Jaarlijkse een zelfevaluatie te organiseren. Hierbij staat de borging van de kwaliteit van intern toezicht centraal. Een keer per twee jaar vindt de zelfevaluatie plaats onder leiding van een externe deskundige, het andere jaar hanteren we een eigen checklist. Ten behoeve van deze zelfevaluatie halen we feedback op uit de organisatie, in elk geval bij bestuur en GMR. Eens in de twee jaar actualiseren we onder andere onze toezichtvisie.
- Het jaarlijks verantwoording af te leggen over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld onder artikel 17c lid 1 a tot en met d, in het jaarverslag. Daarbij hebben wij expliciet aandacht voor de opbrengsten van de zelfevaluatie en de consequenties daarvan voor onze wijze van toezichthouden.

Focus van ons toezicht

Met elkaar zijn we tot de conclusie gekomen dat de focus van ons toezicht de komende jaren, naast onze reguliere aandachtsgebieden (onderwijskwaliteit, financiën, identiteit en werkgeverschap) komt te liggen op:

- de professionele organisatie (inclusief het strategisch personeelsbeleid dat bindt en boeit, professioneel bureau en het samenspel tussen verschillende gremia);
- de uitvoering van het Meerjaren Strategisch Beleidsplan;
- het schoolgebouw als voorwaarde voor goed onderwijs in een veilige, schone en aantrekkelijke leeromgeving' (inclusief het gebouwbeheer en de verduurzamingsopgave).

Beschouwing

Ieder jaar beschouwen de raad van toezicht en het bestuur gezamenlijk hoe de relatie en de samenwerking van de beide organen functioneert. De jaarlijkse zelfevaluatie van de raad van toezicht en de gesprekken en ervaringen van het bestuur geven aan deze beschouwing input. Uiteraard kan door een nieuwe kijk op zaken, externe ontwikkelingen van invloed zijn op ons denken en doen. Dit kan aanleiding geven om de visie aan te passen.